

Bc. Zdeněk Bakoč

Přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry

Anotace

Stručný příspěvek se věnuje popisu spolupráce mezi zdravotníky z Královéhradeckého kraje s jejich protějšky z Polska. Pozornost je přitom věnována i roli, kterou zde sehrálo kofinancování po linii Evropské unie. Jeho dopad je ilustrován na pozadí konkrétního projektu.

Klíčová slova

Královéhradecký kraj, Polsko, zdravotnická záchranná služba, přeshraniční spolupráce.

Summary

Paper is a brief description of collaboration between healthcare professionals from the Hradec Králové Region and their counterparts in Poland. Attention is paid to the role of co-financing from the European Union sources. Its impact is illustrated on a particular project.

Keywords

Hradec Kralove Region, Poland, emergency medical service, cross-border cooperation.

Úvod

Předmětem studie je představit již dlouhodobou přeshraniční spolupráci záchranářů regionu trutnovska a Kamienej Góry nacházející se v horském terénu Krkonoš a současné možnosti vedoucí ke zlepšení dostupnosti kvalitní zdravotní péče pro pacienty přeshraničních regionů. Tyto možnosti spočívají především v řešení problémů týkajících se technických nedostatků, absencí jednotné koordinace při zásazích, jazykové bariéry záchranářů, možností ošetření pacientů v regionu partnera, ve vybavení jednotných formulářů ve výjezdových vozech, atd. Významnou roli v procesu realizace přeshraniční spolupráce, zejména při jeho financování, hraje Evropská unie a jeden z jejích fondů zaměřený na tuto problematiku, a sice Evropský fond regionálního rozvoje.¹

Dotace získané z Evropského fondu regionálního rozvoje

Projekt přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry je jedním z 63 realizovaných projektů česko-polské spolupráce podpořených spolufinancováním z dotací z Evropské unie v operačním programu spolupráce Česká republika a Polská republika 2007 – 2013. Do současné doby poskytla Evropská unie na jednotlivé projekty zhruba 1,6 miliardy korun, přičemž na zmiňovaný projekt byla poskytnuta částka ve výši 1 115 425,- Kč. Ostatní náklady projektu byly získány z veřejných prostředků ve výši 167 314,- Kč, z národních veřejných prostředků ve výši 42 225,- Kč, z finančních prostředků rozvoje kraje ve výši 84 450,- Kč a z jiných národních veřejných prostředků ve výši 40 639,- Kč.

¹ KOHNOVÁ, Nikola, Práci záchranářů pomůže vylepšit nové středisko v Trutnově; in: Parlament – Vláda – Samospráva, nedatováno, patrně 2012 <<http://www.parlament-vlada.eu/index.php/kralovehradecky/1102-praci-zachrana-pome-vylepit-nove-stedisko-v-trutnov>>.

Slavnostní předání výjezdového střediska Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje v Trutnově; in: Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje, nedatováno, patrně leden 2012

<<http://www.zzskhk.cz/clanky-slavnostni-predani-vyjezdoveho-strediska-zzs-khk-v-trutnove.html>>.

Pro úspěšnou spolupráci se krkonošští záchranáři učí polsky; in: ČT24, 18. I. 2012 <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/161019-pro-uspesnou-spolupraci-se-krkonossti-zachranari-uci-polsky/>>.

Záchranáři mají nové výjezdové centrum; in: Krkonošský deník, 19. I. 2012

<http://krkonossky.denik.cz/zpravy_region/zachranari-maji-nove-vyjezdove-centrum20120119.html>.

Z chátrajícího domu je nové středisko zdravotnické záchranné služby; in: Trutnovinky, 18. I. 2012

<<http://www.trutnovinky.cz/index.php?gid=31767>>.

Záchranáři v Trutnově mají nové stanoviště; in: Hvězda života, 18. I. 2012

<<http://www.155ka.cz/clanek/566-zachranari-v-trutnove-maji-nove-stanoviste/>>.

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013; in: Euroskop, 2013

<https://euroskop.cz/gallery/67/20136-20125_dotace_pro_obce_opps_cr_polsko.pdf>.

Přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry; in: Regionální informační servis <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=69099>>.

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika na období 2007 – 2013; in: Euroregion Silesia <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil3-OPPS>.

Operační program přeshraniční spolupráce 2007 až 2013: Česká republika – Polská republika

Tento operační program navazuje na Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA Česká republika – Polská republika, který probíhal v letech 2004 až 2006. Jeho hlavním cílem je přeshraniční spolupráce a rozvoj česko-polského příhraničí. Jedná se víceméně o posilování vzájemných hospodářských, společenských a kulturních vztahů, společnou péči o přírodní bohatství, rozvoj cestovního ruchu, budování flexibilního trhu práce a jiných oblastí rozvoje. Operační program přeshraniční spolupráce se zaměřuje v rámci České republiky především na kraj Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský. V rámci Polska se jedná o region jeleniogórsko-wałbrzyski, opolski, rybnicko-jastrzębski a bielsko-bialski. Základním předpokladem operačních programů přeshraniční spolupráce je přeshraniční dopad projektu, kdy je nezbytný přínos projektu pro obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování. Žadateli mohou být kraje, obce, svazky obcí, Euroregiony, organizace zřizované státem, kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, hospodářské komory a atd. Orgánem, v jehož působnosti program je, je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, v Polsku pak zajišťuje z pozice národního orgánu činnosti spojené s realizací tohoto programu Ministerstvo regionálního rozvoje Polské republiky.

Projekt přeshraniční spolupráce

V listopadu roku 2009 se na základě žádosti Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje (ZZS KHK) začalo projednávat spolufinancování záchranných prací z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007 až 2013 Česká republika – Polská republika. Jedná se o projekt „Přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry“ s možností předfinancování a kofinancování projektu prostřednictvím Centra evropského projektování – Regionální rozvojové agentury Královéhradeckého kraje. Cílem projednávané věci bylo rozvíjet již dlouhodobou spolupráci zdravotnických záchranných služeb sousedících států, která se však setkávala s nedostatky bránícími v dalším rozvoji. Technickou překážkou bylo chybějící odpovídající zázemí střediska Zdravotnická záchranná služba v rámci České republiky. V Polsku naopak chybějící moderní sanitní vozy, které by zlepšily jak samotnou dostupnost na vlastním území, tak i umožnění přeshraničního zásahu. Jelikož se jedná o horské regiony v lokalitě Krkonoš, které jsou hojně navštěvovány i cizinci, kladl se důraz i na společné využívání letecké záchranné služby. Smyslem zdokonalení spolupráce je i eliminování nejednotných postupů a koordinace při jednotlivých zásazích v návaznosti na odstranění jazykové bariéry záchrannářů a další spolupráce při mimořádných událostech s větším počtem zraněných a možnostmi ošetření v obou smluvních státech.

Realizace projektu

Spolupráce záchranářů z České republiky a Polska v horských oblastech byla dosud pouze ojedinělá. Obě strany pomáhaly společně například v Orlických horách nebo při lavině na polské straně Sněžky. To ale změnil úspěšný program. Na základě schváleného projektu a jeho předfinancování bylo možné uskutečnit výstavbu nové stanice v Trutnově, která vznikla na místě již zchátralé, v současnosti nevyužívané, budovy v centru města v majetku kraje. Od roku 1996 do počátku roku 2012 byla Zdravotnická záchranná služba v Trutnově v pronájmu v objektu Hasičského záchranného sboru v okrajové části města Trutnova v Poříčí. Jelikož se však počet zaměstnanců rozrostl, kdy tento v současnosti činí 35 zaměstnanců, byly již tři pronajaté místnosti zcela nevyhovující. Výstavba stanoviště začala v roce 2011. Změnou již zchátralé budovy získali záchranáři moderní zázemí s dokonalým servisem nejen pro záchranáře, řidiče, lékaře, ale i administrativní prostory a regionální operační středisko. Součástí areálu je i myčka a vytápěné garáže pro velká sanitní vozidla i malá vozidla, která jsou využívána v systému rendez-vous. Tuzemští zdravotníci tak mohou z Trutnova vyjíždět pomáhat i do polské části Krkonoš, kam to často mají blíže než lékaři z Polska. Ke zkvalitnění došlo i na polské straně, kdy byl zajištěn nákup dvou nových sanitek. V uvedené době došlo i k výměnným stážím. Na straně České republiky začala výuka polštiny a podařilo se uskutečnit i mezinárodní kongres urgentní medicíny. Posádky vozů jsou v současnosti již vybaveny dvoujazyčnými výjezdovými kartami pro dokumentaci o zdravotnickém zásahu. K nepřetržité službě na stanici v Trutnově jsou připraveny tři posádky záchranářů. Stanice byla rovněž vybavena i čtyřmi vozy Škoda Yeti, kterými se zdravotníci dostanou i do méně přístupných míst regionu. Součástí objektu je i dispečink pro takzvané podprahové výzvy, dříve známé jako pohotovost (841 155 155) pro okresy Trutnov, Náchod a Rychnov nad Kněžnou. Záchranáři nyní mohou lépe koordinovat své výjezdy a dále zlepšit svou pomoc všem obyvatelům příhraničních oblastí. Snáze se také dostanou nejen do odlehlých obydlených oblastí podhůří, kde jejich zásahy ztěžují především hory. Tak se sníží zdravotní rizika pro obyvatele mikroregionu za současné eliminace zranění turistů v obtížně dostupných místech Krkonoš.

Závěr

Ochrana života a zdraví nekončí na hranicích států, jehož občan je na životě a zdraví ohrožen. Dnes, v době globalizace je nutné i tuto problematiku chápat jako záležitost nadstátní, nadnárodní. Proto je dobře, že takové projekty, jako projekt přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry vznikl a byl realizován. Každému z nás se totiž může stát, že bude potřebovat pomoc druhého, sousedního státu, pokud zrovna jeho záchranné složky budou blíže než ty domácí. Je tedy nezbytností věnovat výraznou pozornost vzdělávání lékařů a ostatního zdravotnického personálu zejména ve výuce cizích jazyků, jejich technickému zázemí, neboť nezřídka se jedná o místa zásahu, která jsou velmi obtížně přístupná, ale i zákonné úpravě této aktivity, která má mezinárodní rozměr.

Příloha: Ilustrace k tématu.²

Přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb Královéhradeckého kraje a Jeleniej Góry

² Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013; in: Euroskop, 2013 <https://euroskop.cz/gallery/67/20136-20125_dotace_pro_obce_opps_cr_polsko.pdf>. Pro úspěšnou spolupráci se krkonošští záchranáři učí polsky; in: ČT24, 18. I. 2012 <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/161019-pro-uspesnou-spolupraci-se-krkonossti-zachranari-uci-polsky/>>.